

Možnosti a omezení NNO na tvorbě regionální rodinné politiky

Ing. Mgr. Vít Janků
Společně o. p. s.

SPOLEČNĚ
obecně prospěšná společnost

Trocha historie

- 1992 vznikají první Mateřská centra a Centra pro rodinu, služby pro rodinu jsou nazírány jako součást sociálních služeb
- 2004 Národní zpráva o rodině
- 2005 Národní koncepce rodinné politiky počítá s NNO jako s aktéry RP
- 2005 dotační řízení na podporu NNO podporující funkční rodinu - začíná stabilizace tohoto sektoru NNO
- 2006 Akční plán včetně návrhu standardizace služeb
- 2007 první oficiální městská koncepce rodinné politiky (Brno) + poradní sbor + dotační řízení
služby pro funkční rodiny stojí mimo vyjmenované služby v zákoně 108/2006, výpadky pokryly projekty EU + dotace v některých obcích
- 2008 – Soutěž obec příznivá rodině – MPSV podporuje rozvoj regionální RP
- 2010 – změna kurzu státní RP v podpoře NNO směrem k dysfunkčním rodinám a podpoře NRP

Cíle rodinné politiky

- Rodinný úhel pohledu na rozhodnutí obce – rodina v centru pozornosti
- Vytváří příznivé podmínky pro vznik a fungování rodin – prostředí přátelské rodině
- Odstranění překážek, kterým jsou rodiny vystaveny a které ohrožují stabilitu
- Posiluje vlastní zodpovědnost rodičů a členů rodiny navzájem
- Posiluje vědomí rodinných hodnot ve společnosti
- Podporuje subjekty podporující rodinu

Podmínky regionální rodinné politiky

- Neexistují přesné návody, ale dost zkušeností + metodika MPSV
- Institucionální zabezpečení kompenzováno obvykle pracovníky sociálních odborů
- Hledat cesty k rodinám – reflektovat současné potřeby a životní styl
- Vnímání rodiny ve všech fázích života
- Koncepce a strategie podpory rodiny v návaznosti na strategické dokumenty obce, regionu

NNO a jejich struktura

- Celostátní a krajské – Síť mateřských center, Asociace center pro rodinu, Unie center pro rodinu a komunitu...
- regionální a místní – Centra pro rodinu, Mateřská centra, Kluby maminek, CVCČ, DDM, skupiny a kluby rodičů při jiných organizacích
- formální a neformální
- profesionální a svépomocné

Druhy NNO dle činnosti/poslání

- **Sociální služby** – dle zákona č. 108/2006 Sb.
 - Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
 - Sociálně aktivizační služby pro seniory
- **Služby rodinám** – dle Národní koncepce podpory rodiny s dětmi, krajských koncepcí rodinné politiky (Vzdělávání, poradenství, svépomocné skupiny, podpora rodičovských kompetencí, volnočasové aj.)
- **Hájící práva např. dětí, otců...**

Role NNO v regionální RP

- Monitoring potřeb a životních situací rodin
- Iniciátor/navrhovatel změn v různých oblastech RP (bydlení, doprava, školství...)
- Vykonavatel opatření RP – oblast služeb rodinám, spolupráce s OSPODem...

NNO a její možnosti

- Brána ke konkrétním rodinám
- Citlivost na potřeby rodin
- Akceschopnost
- Nabídka konkrétních opatření a služeb
- Lepší přístup k médiím a veřejnosti
- Aktivní zapojení do tvorby regionální rodinné politiky
- Ochota a motivace k dobrovolné práci
- Přinášejí do regionu peníze
- Myšlenkové přístupy a filozofie

Možná negativa

- Preference dosažení jen svého cíle
- Konkurence místo spolupráce
- Nestabilita

Verze vývoje NNO

- Profesionální organizace sociální pomoci nefunkčním rodinám
- Dobrovolná a dočasná rodičovská uskupení reagující flexibilně na současné potřeby –
- Udržení činnosti a služeb současných prorodinných organizací – předpokládá přenesení působnosti včetně dotací z MPSV na kraje a obce spojená se zákonnou úpravou

Profesionalizace nebo lehkost bytí

- NNO si musí v současnosti znovu rozhodnout zda budou nadále poskytovat služby na podporu funkčních rodin nebo začnou nabízet různé formy sociálních služeb

Profesionalizace znamená také

- Mzdy + směrnice + zákonné úpravy, standardy poskytování sociálních služeb + vzdělávání dle zákona
- Služby poskytované dle potřeb institucí – nemusí být v souladu s místními potřebami rodin

Instituce a NNO

- Instituce zajišťuje rovný přístup ke zdrojům a ke spolupráci/zabezpečení služeb
- Může stanovit pravidla pro NNO dle širších potřeb regionu.
- Zajišťuje standardizaci služeb
- Komunitní přístup – zadavatel, poskytovatel, uživatel
- Určitý myšlenkový svět se spojí s pracovníky instituce
- NNO si často přeje institucionální zabezpečení, ale co by ztratila...
- Vzájemný respekt pramenící z jednotlivých rolí, které zastáváme – zadavatel, poskytovatel, uživatel
- Co bychom mohli udělat společně
-

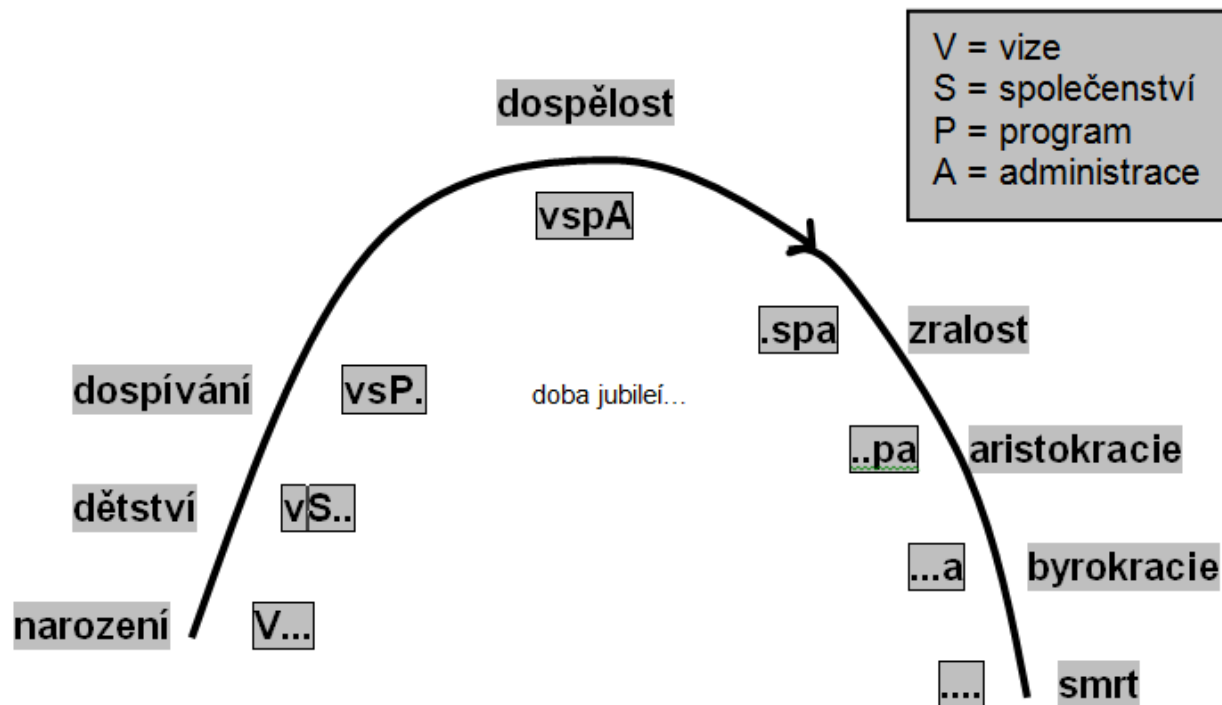
Změna, inovace nebo standardní poskytování služeb

- Akcent samosprávy versus poslání organizace versus co umíme
- Neustále se měnící podmínky – vnější (legislativa, směřování RP) a vnitřní (vývoj organizace)
- Poslání, hodnoty, vize, strategie

Dilema poslání organizace a požadavků zadavatele

Vývoj organizace

Pramen: Paul M. Zuleher

Sociální služby a prevence

- Provázanost s prorodinnými opatřeními
- Komunitní plánování sociálních služeb
- Chybí ekvivalent ve struktuře samosprávy pečující o rodinu a zastřešující služby pro rodinu
- Hranice mezi funkční a nefunkční rodinou
- Kde ve službách pro rodinu začíná a končí prevence
- Sociální služby jako součást rodinné politiky

Příklady návaznosti na sociální služby

- Azylové domy a kluby maminek
- Problémové rodiny a účast na preventivních programech (např. pobyty rodin)
- Manželské a rodinné poradny a navazující vzdělávání nebo doprovázení

"

Co by NNO neměly ztratit

- Posilování vztahů a rodinných hodnot
- Přijetí a respekt k uživatelům služeb
- Konkrétní a bezprostřední pomoc a podporu rodinám

- *„Schopnost rodiny vychovávat děti a vyrovnávat se s těžkostmi je závislá na tom, jak je rodina napojena na své sociální okolí.“*

(Oldřich Matoušek)

- *„Budou-li rodiny zapojeny do sítě přátel a sousedů, budou-li se moci navzájem stýkat všechny generace uleví se psychologům i odborům sociální péče.“*

(Steve Biddulph)

Společně o. p. s.

Mendlovo nám. 1a, Brno

tel.: 543 212 870

mob.: 604 281 689

e-mail: brno@spolecne.info